

Arvamuste ja kooskõlastuste koondtabel

1. KOOSKÕLASTUSED

Jrk nr	Kaasatud kooskõlastaja	Kooskõlastuse sisu	Pädeva asutuse põhjendus ja otsus esitatud kooskõlastuse osas
1	Keskkonnaamet Alus: EhS § 42 lg 7 28.06.2023 nr 6-3/23/12751-2	<p>Esitasite Keskkonnaametile kooskõlastamiseks (ehitusseadustik § 42 lg 7 alusel) riigitee 19331 Rannametsa–Ikla km 19,762 asuva Muna silla rekonstrueerimiseks ehitusloa eelnõu ning keskkonnamõju hindamise (KMH) algatamata jätmise otsuse eelnõu (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 11 lg 10 alusel) ning seisukoha andmiseks (KeHJS § 11 lg 2 alusel) KMH vajalikkuse eelhinnangu (sh Natura eelhinnang).</p> <p>Projekti eesmärk on riigimaantee nr 19331 Rannametsa-Ikla km 19,735 asuva Muna silla (nr 777) remont, millega pikendatakse silla eluiga ning tõstetakse sõidumugavust ja liiklusohutuse taset. Silla kandevõimet projektiga ei tõsteta, ehk säilib olemasolev kandevõime.</p> <p>Keskkonnaamet on 29.06.2021 kirjaga nr 6-2/21/14224-2 ja 19.10.2021 kirjaga nr 6-2/21/14224-6 edastanud seisukoha ja kooskõlastunud projekteerimistingimuste eelnõu ning põhiprojekti.</p> <p>Keskkonnaamet on seisukohal, et lähtudes kavandatavast tegevusest, teadaolevast informatsioonist ning KMH eelhinnangu tulemustest (eeldusel, et kavandatava tegevuse elluviimisel järgitakse eelhinnangus kirjeldatud keskkonnameetmeid) ei kaasne ehitusloaga kavandatud tegevusega eeldatavalt olulist keskkonnamõju (KeHJS § 2²) ning KMH algatamine ei ole vajalik. Keskkonnaamet annab nõusoleku (looduskaitseseadus § 14 lg 1 p-de 6 ja 8 alusel) ja kooskõlastab (EhS § 42 lg 7 p 1 ja KeHJS § 11 lg 10) esitatud ehitusloa eelnõu ning KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu.</p> <p><u>Järgnevalt juhime tähelepanu ning esitame omapoolsed märkused asjaoludele, millega projekti elluviimisel arvestada:</u></p> <ol style="list-style-type: none">Muna sild jääb Lemmejõe hoiualale. Lemmejõe hoiuala kaitse-eesmärk on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüübi jõgede ja ojade (Natura kood 3260) kaitse ning II lisas nimetatud liikide saarma (<i>Lutra lutra</i>), jõesilmu (<i>Lampetra fluviatilis</i>) ja paksukojalise jõekarbi (<i>Unio crassus</i>) elupaikade kaitse. Lemmejõe hoiuala kuulub Lemmejõe loodusalana Natura 2000 võrgustiku koosseisu Lemmejõe loodusalana. Hoiualal on keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu elupaikade, kasvukohtade ja kaitstavate liikide soodsa seisundi. Hoiualal ei või ilma kaitstava loodusobjekti valitseja nõusolekuta anda ehitusluba.Lemmejõgi nii Muna silla juures kui sellest alla- ja ülesvoolu on II kaitsekategooria liigi paksukojalise jõekarbi elupaik. Paksukojalise jõekarbi kaitse tegevuskava kohaselt on paksukojalist jõekarpi häirivaks teguriks Eestis eelkõige veepuudus kuivadel aastatel, kaevetööd ja paisutamine. Paksukojalise jõekarbi elupaikades ei tohi vett reostada, rajada paise, teha jõesängis kaevetöid (õgvendamine, suured ehitustööd) ega muuta oluliselt veetaset. Veekogude ajutisel paisutamisel toimuv pehme sette kogunemine jõepõhja ülalpool tammi on ohtlik peamiselt väga noortele karbi isenditele, kes võivad seetõttu lämbuda.2.1 Karpide ja muu vee-elustiku elutingimuste säilitamiseks ehitustööde ajal tuleb vee töötsoonist möödajuhtimisel tagada ökoloogiline miinimumvooluhulk kogu Lemmejõe osas, kus otseselt ehitustöid ei tehta. Ökoloogiline miinimumvooluhulk on vooluveekogu vooluhulk, mis tagab ökosüsteemi toimivuse. <u>Palume vastav kõrvaltingimus lisada ehitusloa eelnõusse.</u> Kõrvaltingimusena lisada ka, et karpide leidmisel töötsoonist tuleb leitud isendid teisaldada veekogu sellisesse ossa, kus on tagatud veevool ning välistatud nende kuivalejäämine.3. Ehitusloa eelnõus on kõrvaltingimus, et „<i>ehitustööd tuleb teostada suvise madalvee perioodil ja kalade kudevälisel ajal (lõhilaste kudeaeg on alates 01.06 kuni 15.09), kui jõe vee-elustikku mõjutatakse minimaalselt.</i>“ Keskkonnaamet oma 19.10.2021 kirjaga nr 6-2/21/14224-6) juhtis tähelepanu, et tegemist on veaga ning toodud ajavahemik on hoopis vee-elustikust lähtuvalt parim aeg tööde teostamiseks. <u>Rekonstrueerimistööd tuleb teostada suvisel madalveeperioodil ajavahemikus 01.06 kuni 15.09. Tööd on keelatud lõhilaste kuderände ajal 15.09 kuni 30.11 ning samuti kevadisel perioodil (01.05 kuni 31.05), kui toimub lõhilaste noorjärkude laskumine merre.</u> Palume ehitusloa eelnõu korrigeerida ning samuti vastav tingimus lisada projekti seletuskirja.4. <u>Projekti seletuskirja p-s 4.3 (Keskkonnakaitse aspektid) palume välja tuua viidatud KMH eelhinnangu lk 20 loetletud meetmed arvestades ka eelpool toodud märkuseid.</u>	<p>Põhjendus: Järgnevalt selgitused kirjas toodud punktidele 5-10:</p> <p>5. Uued tugimüüride rajatakse vanade müüride asukohta, kuid uued müürid on piki jõge vaadeldes pikemad, kui vanad. Ühe uue tugimüüri ots on võrreldes vanaga ligikaudu 30 cm jõe telje pool, kuid seda saab vajadusel tööprojektiga nihutada. Sillatoru sees väheneb jõe ristlõige umbes 18 cm võrra, mis on ligikaudu 4,5 % võrreldes algse läbimõõduga. Kuna suvisel madalvee perioodil on jõesäng sisuliselt kuiv, siis vett eraldi ringi juhtima ei pea ja töid saab teostada jões voolava vähese veega, vajadusel seda liivakottide või pinnasega kaevikust eemale juhtides.</p> <p>6. Olemasolev sillatoru säilitatakse ja sellele tehakse erinevaid betooniremondi meetodeid. Olemasolevad külgtiivad lammutatakse ja nende asemele rajatakse uued.</p> <p>7. Arvestates Lemmejõe madalvee vooluhulkasid, siis saab töid teostada ilma vett ringi juhtimata. Madalvee perioodil on jõesäng sisuliselt kuiv ja vähest vett saab olemasolevas sängis suunata ehituseks sobivalt.</p> <p>8. Põhiprojekt näeb ette jõesängi süvendamist kivikindlustuse jagu ja siis kivikindlustuse rajamist olemasoleva kõrguseni. Töö mahtu saab tööprojektiga vähendada ja vajadusel selle töö üldse ära jätta.</p> <p>9. Kuna uued tugimüüride asuvad vanade müüride asukohas, siis kaldajoon ei muutu. Tugimüürid rajatakse redi-rock plokkseinana, mis kiirendab tööde protsessi ja vähendab seeläbi võimalikku negatiivset mõju keskkonnale.</p> <p>10. Puude raie on vajalik ning selleks küsitakse eraldi nõusolek.</p> <p>Üldine tööprotsess:</p> <ol style="list-style-type: none">Olemasoleva teepinna koorimine truubi pinnani ja liikluse suunamine ülavee poolsesse äärde.Allavee poolel olemasolevate tugimüüride lammutamine ja uute müüride ehitamine ja jõepõhja kindlustuse ehitamineLiikluse ringisuunamine alavee poolele ja üleveepoole tugimüüride tööd ning jõepõhja kindlustusSamaaegselt eelmiste töödega toimuks truubikeha remonttööd.Servaprusside töödTeosa ehituse tööd <p>Otsus:</p> <ol style="list-style-type: none">Võtta kirjas toodud info teadmiseks.Muuta kõrvaltingimuse nr 2 sõnastust järgnevalt: „Rekonstrueerimistööd tuleb teostada suvisel madalveeperioodil ajavahemikus 01.06 kuni 15.09. Tööd on

	<p>5. Eelprojekti kohaselt silla otsad, põhi ja seinad kuni kõrgusmärgini 5,18 meetrit kaetakse uue raudbetoonist särgiga. Valatava betoonsärgi paksus on <i>ca</i> 10 cm. Olemasolevad tugimüürid on projektis ette nähtud lammutada. Nende asemele rajatakse uued tugimüürid. Eelhinnangus on välja toodud, et jõe ristlõige silla rekonstrueerimisel ja rekonstrueerimise järgselt ei muutu. Keskkonnaametile jääb selgusetuks, kas uued tugimüürid paigaldatakse vanade tugimüüride kohale. <u>Palume selgitada, kas võimaliku vee ümberjuhtimise ajal võib olenevalt ümberjuhtimise lahendusest (pole veel teada põhiprojektis) jõe ristlõige väheneda ja tekitada paisutust. Samuti palume hinnata kas uue betoonsärgi valamise ja uute tugimüüride ehitamine võib vähendada jõe ristlõike pindala.</u> Juhul, kui jõe ristlõike pindala võrreldes olemasoleva väheneb, tuleb sellest tingitud mõjusid hinnata samuti eelhinnangus.</p> <p>6. Projekti seletuskirja p-s 3.1 on öeldud, et <u>projektiga on lahendatud olemasoleva silla rekonstrueerimine ning sild põhimahus säilitatakse.</u> Säilitatavatele konstruktsiooniosadele tehakse betooni remont. Samas on seletuskirjas p-s 4.5 öeldud, et <u>olemasolev sild ja tugimüürid lammutada projektis ettenähtud mahus.</u> Palume väiteid korrigeerida ja täpsustada, kuna sellisel kujul on need tõlgendatavad vasturääkivana.</p> <p>7. Projekti seletuskirja p 4.5 (lk 23) kohaselt lahendatakse tööprojektis ka vee töötsoonist mööda juhtimine. Eelhinnangu p-s 4.7 (lk 14) on aga välja toodud, et kaevetööde teostamisel jõe veevoolu ajutiselt ümber ei juhtida. <u>Märgime, et kuna silla ehitusel võib vee ümberjuhtimine sõltuvalt lahendusest avaldada olulist mõju vee-elustikule ja veekogu seisundile, siis tuleb vee ümberjuhtimise vajaduse ilmnemisel tööprojektis (olenevalt lahendusest) käsitleda kaasneda võivaid (olulisi) mõjusid keskkonnale.</u> Juhul, kui on juba teada, millist lahendust kasutatakse, siis tuleb see põhiprojektis välja tuua ja mõjud hinnata vaid konkreetsele lahendusele.</p> <p>8. Juhul, kui tugimüüride paigaldamisel või kivikindlustuse rajamisel on vajalik veekogu süvendamine, siis tuleb süvendamise mõju käsitleda ka eelhinnangus, eriti kuna Lemmejõe näol on tegemist lõheliste jõe ja Natura 2000 võrgustiku alaga ning tegevus võib olulist mõju avaldada nii vee-elustikule kui veekogu seisundile.</p> <p>9. Kuna toimub tee koosseisu (sh kavandatava tee) kuuluva silla rekonstrueerimine avalikult kasutataval või avalikult kasutataval veekogul on vajalik taotleda vette ehitamiseks Keskkonnaametist veekeskkonnariskiga tegevuse registreering (veeseadus (VeeS) § 196 lg 2 p 4). Juhul kui silla/truubi ehitamiseks on vajalik muuta veekogu kaldajoont, siis selline tegevus vajab keskkonnaluba VeeS § 187 p 17 alusel.</p> <p>10. Juhul, kui tööde käigus on vajalik ka puu- ja põõsarinde raie veekaitsevööndis, siis võib puu- ja põõsarinnet raiuda Keskkonnaameti nõusolekul (VeeS § 121 lg 1).</p> <p><u>Kuna esineb asjaolusid (nt jões võimalik vee ümberjuhtimine), mille lahendused pole praeguses projekti etapis veel täpselt teada, siis tuleb veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringu või vee erikasutusloa taotlusega koos Keskkonnaametile esitada detailsem põhiprojekt või tööprojekt, milles on selgitused ja vastused käesolevas kirjas esitatud märkustele (detailsetl käsitletud kavandatava tegevuse ehitustehnoloogiline lahendus).</u></p> <p><u>Samuti tuleb lahendada märkustes välja toodud vastuolud KMH eelhinnangu ja projekti materjalide vahel. KMH eelhinnangust tulenevaid järeldusi ja meetmeid tuleb samuti projektis kajastada.</u></p>	<p>keelatud lõhilaste kuderände ajal 15.09 kuni 30.11 ning samuti kevadisel perioodil (01.05 kuni 31.05), kui toimub lõhilaste noorjärkude laskumine merre.“</p> <p>3. Muuta ehitusloa eelnõus toodud kõrvaltingimuste numeratsiooni. Täiendavad kõrvaltingimused lisatakse eelnõus toodud punktide nr 2 ja 3 vahele.</p> <p>4. Täiendada ehitusluba kõrvaltingimusega nr 3 „Tööprojekti koostamisel arvestada Keskkonnaameti kirjas nr 6-3/23/12751-2 toodud tingimustega ning täiendada vastavalt seletuskirja. Veekeskkonnariskiga tegevuse registreeringu või vee loa taotlusega koos esitada Keskkonnaametile vastavalt täiendatud tööprojekt“</p> <p>5. Täiendada ehitusluba kõrvaltingimusega nr 4 “Karpide ja muu vee-elustiku elutingimuste säilitamiseks ehitustööde ajal tuleb vee töötsoonist möödajuhtimisel tagada ökoloogiline miinimumvooluhulk kogu Lemmejõe osas, kus otseselt ehitustöid ei tehta. Ökoloogiline miinimumvooluhulk on vooluveekogu vooluhulk, mis tagab ökosüsteemi toimivuse.”</p> <p>6. Täiendada ehitusluba kõrvaltingimusega nr 5 „Karpide leidmisel töötsoonist tuleb leitud isendid teisaldada veekogu sellisesse ossa, kus on tagatud veevool ning välistatud nende kuivalejäämine”.</p> <p>7. Täiendada ehitusluba kõrvaltingimusega nr 6 „Puu- ja põõsarinde raieks veekaitsevööndis on vajalik Keskkonnaameti nõusolek“.</p>
--	--	--

2. ARVAMUSED
2.1.Puudutatud asutused ja isikud

Jrk nr	Arvamuse esitaja	Arvamuse sisu	Pädeva asutuse põhjendus ja otsus esitatud arvamuse osas
1	Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus (edaspidi ELASA) 20.06.2023 nr 8-1/23-016/13632-2	Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus (ELASA) sidevõrgu haldaja, AS Connecto Eesti, on väljastanud Stricto Project OÜ tööle nr S2106 „Riigiteel nr 19331 Rannametsa – Ikla km 19,735 asuva Muna silla (NR 777) rekonstrueerimise põhiprojekt“ kooskõlastuse KK3242PR (fail lisatud kirjale). Tööde teostamisel lähtuda projekti kooskõlastuse tingimustest.	Otsus: 1. Võtta kirjas toodud info teadmiseks. 2. Tööde teostamisel lähtuda kooskõlastuse nr KK3242PR tingimustest

2	Häädemeeste Vallavalitsus	<i>Häädemeeste Vallavalitsus pole tähtajaks arvamust esitanud ega taotlenud tähtaja pikendamist.</i>	<u>Otsus:</u> Pädev asutus eeldab EhS § 42 lg 9 alusel, et arvamuse avaldaja ei soovinud ehitusloa eelnõu osas arvamust avaldada.
3	Telia Eesti AS	<i>Telia Eesti AS pole tähtajaks arvamust esitanud ega taotlenud tähtaja pikendamist</i>	<u>Otsus:</u> Pädev asutus eeldab EhS § 42 lg 9 alusel, et arvamuse avaldaja ei soovinud ehitusloa osas arvamust avaldada.
4	Elektrilevi OÜ	<i>Elektrilevi OÜ pole tähtajaks arvamust esitanud ega taotlenud tähtaja pikendamist</i>	<u>Otsus:</u> Pädev asutus eeldab EhS § 42 lg 9 alusel, et arvamuse avaldaja ei soovinud ehitusloa osas arvamust avaldada.

2.2. Piirnevate kinnisasjade omanikud, kes arvamust ei avaldanud

Järgnevas tabelis toodud kinnisasjade osas ehitusloa menetluse käigus arvamust ei avaldatud. Kui arvamuse andja ei ole kümne päeva jooksul ehitusloa eelnõu saamisest arvates arvamust avaldanud ega ole taotlenud tähtaja pikendamist, eeldatakse, et arvamuse andja ei soovi ehitusloa eelnõu kohta arvamust avaldada (EhS § 42 lg 9).

Kinnisasja nimi	Katastriüksuse tunnus
Orajõe metskond 10	21303:005:0116
Lemme telkimisala	21303:005:0115
Lemme parkla	21401:001:0424
Lemme kohvik	21303:002:0614

* Kui kooskõlastaja või arvamuse andja ei ole kümne päeva jooksul tee ehitusloa eelnõu saamisest arvates kooskõlastamisest keeldunud või arvamust avaldanud ega ole taotlenud tähtaja pikendamist, loetakse ehitusloa eelnõu kooskõlastaja poolt vaikimisi kooskõlastatuks või eeldatakse, et arvamuse andja ei soovi ehitusloa eelnõu kohta arvamust avaldada (EhS § 42 lg 9).